

המחלקה לחינוך לבריאות

משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור

הסיעוד בבריאות הציבור

כיצד למנוע

תאונות בית

אצל ילדים

תאונות אינן קורות - הן נגרמות

ילדכם סקרן ואוהב ללמוד דברים חדשים. יחד עם זאת הוא אינו ער מספיק לסכנות שונות וגם לא תמיד שולט היטב בתנועותיו - לכן הוא חשוף יותר לתאונות ולא פלא שרוב התאונות הן בגיל 0-4 שנים.

ניתן למנוע תאונות

חשוב ללמד את הילדים להכיר את הסכנות הטמונות במצבים שונים ולכוון אותם לפעילות שתפתח סקרנות, למידה והתנסות - אך תהיה פעילות בטוחה. עם זאת יש לארגן את הבית לסביבה בטיחותית תוך התחשבות ביכולת ובצרכים המשתנים של הילד הגדל.

המלצות כלליות

כאשר אתם רוכשים ציוד או רהיט לתינוק ו/או לילד, היו ערים לבטיחותיות שלו. הקפידו לקנות מוצרים המסומנים בתו תקן. רצוי שהפינות של הרהיט תהיינה מעוגלות ולא חדות. רצוי לעשות בדיקה תקופתית של הציוד הביתי, כולל מכשירי חשמל וחוטים, כדי להבטיח את תקינותו ושלמותו.

"מסוגלים" יותר ממה שמצפים מהם. כדי

להקטין סיכונים, **מומלץ:**

- להבטיח את החלונות בעזרת סורגים (כשהרווח בין המוטות אינו עולה על 10 ס"מ).
- לסגור מרפסות בסורגים או במעקה מוגבה (בגובה 90 ס"מ לפחות).
- לא להעמיד ריהוט מתחת לחלון שאינו מוגן.
- להציב מחיצת בטיחות למניעת נפילות במדרגות, המותאמת לילדים מתחת לגיל 3.
- להבטיח מעברים פנויים מריהוט או מחפצים וכלים.
- לשמור על רצפות נקיות ויבשות, ולא חלקות.
- להניח שטיח גומי בתוך האמבטיה בכדי למנוע החלקה.

מניעת חנק

להפחתת הסיכונים במיטה ומפריטי לבוש

של תינוקות, **מומלץ:**

- כאשר רוכשים מיטה ו/או לול, במיוחד מיד שנייה, יש לוודא כי המרחק בין השלבים אינו עולה על 7.5 ס"מ, כדי שהתינוק לא יוכל לדחוף את ראשו בין השלבים.
- שכיבה על כרית רכה עלולה לגרום לסתימת דרכי הנשימה אצל תינוק קטן. תינוק אינו זקוק לכרית.
- הסתבכות בשרוכים ובחוטאים עלולה לגרום לחנק. לכן מומלץ לקצר את השרוכים בפריטי לבוש, בסדינים, במגן ראש במיטה וחבלי הזזה ביולונות.
- הרחק בלוניים ושקיות ניילון מהישג ידו של ילדך.

מניעת נפילות

תינוקות מתהפכים, יושבים או עומדים בלי

התראה מוקדמת, על כן **מומלץ:**

- לא להשאיר את התינוק, מהלידה ובכל גיל ולו גם לרגע, ללא השגחה בעגלה או על משטח גבוה (כמו שולחן החלפה או מיטת הורים), גם אם הוא מונח בסל-קל.
- להגביה את דופן מיטת התינוק ולהנמיך את מזרן המיטה מרגע שהתינוק יכול לשבת.
- כשהתינוק נשאר לבד בחדר, יש להכניסו ללול או למיטה סגורה.
- ילדים קטנים אוהבים לטפס, ותמיד

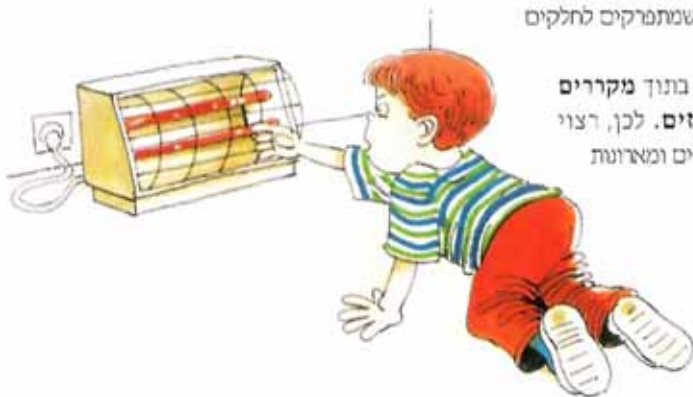
להשאיר חלון פתוח מעט לאוויר בשעת החימום ולא להדליק או לכבות את תנור הנפט בתוך הבית.
יש להקפיד על המצאותה של רשת מגן בתנור החימום.

מניעת חתכים ופיציעות

מכיוון שילדים קטנים מרבים ליפול, אין לאפשר להם להתרוצץ עם חפצים שבירים או חדים בידיהם. כמו כן **מומלץ**:

- להשתמש במספרים מעוגלים לגיזת ציפורניים של תינוקות ופעוטות.
- לאחסן מכשירים חדים כמו: כלי תפירה, סכיני גילוח, מסמרים וכו', הרחק מהישג ידם של פעוטות.

- להתקין **זכוכית משורינת** בדלת היציאה למרפסת או לחצר; זכוכית בדלת יציאה יש להבליט בעזרת מדבקה או פס צבעוני.
- אם ישנם כלי נשק בבית, יש להחזיקם בארון נעול, הרחק מהישג ידם של הילדים.

- לא לקשור מוצץ לשרוך או לסרט סביב צווארו של תינוק.

הפחתת הסיכונים בהאכלת ילדים עד גיל 5
תופעה שכיחה אצל ילדים קטנים היא שאיפת מזון לתוך דרכי הנשימה. כדי למנוע זאת **מומלץ**:

- לא לתת בקבוק לתינוק כשהוא במצב שכובה, ולא להניח את הבקבוק על כריות כדי שהתינוק ישתה לבד.

- לתת לתינוק אוכל מוצק רק בישיבה.
- להרחיק מהישג ידם של ילדים בני פחות מ-5 פופקורן, בוטנים או פיצוחים אחרים.
- להוציא גרעינים מפירות ומזיתים.
- ללמד את הילד לאכול בצורה מסודרת, בישיבה ליד שולחן, ולא להניח לו לשחק ולהשתולל בזמן האכילה.

הפחתת הסיכונים במשחקי ילדים

- ילדים קטנים לומדים לחוש על ידי הכנסת דברים לפה, לכן חשוב להרחיק מהישג ידם של ילדים מתחת לגיל 3 חפצים קטנים העלולים לגרום לסתימה בדרכי הנשימה, כמו: כפתורים, מטבעות, גולות ומשחקים שמתמקדים לחלקים קטנים.

- ילדים עלולים להיסגר בתוך **מקררים ישנים, ארונות או ארגזים**. לכן, רצוי להסיר את הדלתות ממקררים ומארונות נטושים.

הפחתת הסיכונים מתנורים:

תנורי נפט, גז או פחם פולטים לעיתים גז רעיל. על כן מומלץ

מניעת כוויות

בנוסף לאש, מכשירים חשמליים וסיגריות, גם נוזלים חמים ואוכל חם יכולים לגרום לכוויות. לכן מומלץ:

- לפני שמגישים בקבוק לתינוק, לטפטף כמה טיפות על החלק הפנימי של פרק כף היד כדי להבטיח שהנוזל אינו חם יותר על המידה. החום החיצוני של הבקבוק אינו מעיד על החום של תכולת הבקבוק, לכן יש לער את תכולת הבקבוק לפני הגשתו לתינוק. במיוחד נכון הדבר בחימום בקבוקים במיקרו-גל.
- כשמכניים אמבטיה לילד, יש לפתוח קודם את ברו המים הקרים ולבדוק את חום המים על ידי טבילת המרפק לפני שמכניסים את הילד פנימה.
- להושיב את התינוק בכיסא אוכל הרחק מתנור בישול או מקור חימום כלשהוא.
- להימנע מעישון, אכילה ו/או שתיית דברים חמים, כאשר מחזיקים ילד בידיים.
- להיזהר כלים שבתוכם אוכל חם - לא בהישג ידו של הילד, לא באמצע השולחן ולא בקצהו

מניעת טביעות

מים חם מקור להנאה אך גם לסכנה. תינוקות ופעוטות עלולים לטבוע אפילו במים רדודים.

לכן - אין להשאיר ילדים קטנים ללא השגחה באמבטיה, גינית, בריכה, ים או בכל מאגר מים, אפילו לא לשנייה.

מניעת התחשמלות

- אפשר למנוע התחשמלות בבית על ידי מספר פעולות פשוטות. מומלץ:
- להתקין מפסק זרם חשמלי אוטומטי.
 - לא לאפשר לתינוק ללעוס את חוטי החשמל.
 - לסגור שקעים חשמליים בעזרת מכסים מיוחדים, וזאת כדי שילדים לא יוכלו להכניס חפצים לתוך השקעים.
 - לקצר את חוט החשמל של הקומקום כדי שיהיה לא יגיע אליו.

החזירו אותם למקומם מיד לאחר השימוש.

■ **לשמור** חומרים רעילים אך ורק **באריזה מקורית**, ולא לאחסנם במקום שבו מאוחסנים דברי מזון.

■ **לסלק מיכלים ריקים** של תכשירים רעילים ותרופות מיד לאחר התרוקנותם למיכל אשפה מכוסה, כדי שילדים לא יוכלו להוציאם. ■ לוודא שצבעם של הצעצועים והריהוט יציב ואינו מתקלף.

■ לא לומר לילד שתרופה היא סוכריה.

עצות כלליות

■ אין להשאיר תינוקות ופעוטות לבד בבית בלי שומר-טף.

■ ילדים מתחת לגיל 12 אינם בוגרים דיים כדי לשמור על ילדים קטנים.

■ בעת ביקור בבית שאינו "מותאם" לילדים, דרושה השגחה מיוחדת.

■ בעת משבר, לחץ או התרגשות, כגון - מחלה, העברת דירה, העדרות של אחד ההורים, חג או ארוע משפחתי, עולה הסבירות לתאונת בקרב ילדים ומבוגרים כאחד, ודרושה השגחה מיוחדת.

למידע נוסף הקשור בבטיחות של ילדים ראו דפדפת מטעם משרד הבריאות ומגן דוד אדום "עזרה ראשונה לילדים ולפעוטות", ודפדפת מטעם משרד הבריאות ומשרד התחבורה "כיצד נגן על ילדינו בעת נסיעה במכונית".

וכמו כן לא על מפה שילדים עלולים למשוך את שוליה.

■ להפנות את ידיות הסירים שעל הכיריים לכיוון הקיר.

■ לא לאפשר לילדים להסתובב במטבח בעת בישול או הגשת ארוחה.

■ להרחיק גפרורים ומציתים מהישג ידם של ילדים קטנים.

מניעת הרעלות

ילדים קטנים אינם ערים לסכנת ההרעלה. מתוך סקרנות הם מוכנים לאכול כל דבר, אפילו כשטעמו רע ביותר. ילדים אינם יודעים להבחין בין תרופות לסוכריות או בין בקבוק כלור לבקבוק מיץ.

החומרים הרעילים בבית הם כל דבר שאינו מיועד לאכילה, כמו: תרופות, מוצרי קוסמטיקה, חומרי ניקוי והדברה, צבעים, חומרי דלק, דשנים וכו'. כדי להפחית סיכונים **מומלץ:**

■ **לאחסן** את החומרים הרעילים **במקום גבוה ונעול**, ולא מתחת לכיור או מעל מדפים פתוחים.

